

Meslekler

die Berufe

Bölüm 01

00:10

Şu an: kadın hâli -in, meslekte artikel yok

KISAYOL

Kadın hâli = erkek hâli + -in: der Lehrer → die Lehrerin. Bazen kök ünlüsü de noktalanır: der Arzt → die Ärztin. Mesleğini söylerken **artikel yok:** Ich bin Lehrer. — «bir öğretmenim» değil, «öğretmenim».

Türkçede «öğretmen» kelimesi herkes için aynı. Almancada meslek adı konuşanın ya da anlatılan kişinin cinsiyetini taşır: erkek için **der Lehrer**, kadın için **die Lehrerin**. **-in** ile biten her meslek adının artikeli **die**.

✓ Ich bin Lehrer**in**.

Öğretmenim. → konuşan kadın

✗ Ich bin ~~eine~~ Lehrerin.

Mesleği söylerken artikel kullanılmaz; İngilizcedeki «a teacher» alışkanlığı.

✓ Mein Bruder ist Koch, meine Schwester ist Köch**in**.

Erkek kardeşim aşçı, kız kardeşim de aşçı.

① Sayfanın sırası: Türkçe köprü, 25 mesleğin tablosu, çoğul, en sık üç hata, mesleği sorma kalıpları ve en sonda ders kitaplarının atladığı kısım.

İpucu: Almanca bir kelimeye dokun. Türkçesi çıkar, deftere kaydedersin, sonra Panom'da quiz'le sınarsın.

Anladım

Bölüm 02 01:10

Bunu Türkçede zaten yapıyorsun: «öğretmenim» derken «bir» yok

Türkçede mesleği söylerken «bir» kullanmazsın: «Öğretmenim», «Babam doktor». «Ben bir öğretmenim» de kurulabilir ama kulağa çeviri gibi gelir. Almanca da tam böyle: meslek **sein** ve **werden** fiilinden sonra çıplak durur. Hata Türkçeden değil, İngilizcedeki *I am a teacher* kalıbından geliyor.

TÜRKÇE	ALMANCA	NE OLUYOR
Öğretmenim .	Ich bin Lehrer . • Ich bin Lehrerin .	artikel yok
Babam doktor .	Mein Vater ist Arzt .	artikel yok
Doktor olmak istiyorum .	Ich will Ärztin werden .	werden'den sonra da yok
Aşçı olarak çalışıyorum .	Ich arbeite als Koch .	«olarak» = als , artikel yok
O iyi bir doktor .	Sie ist eine gute Ärztin .	sıfat gelince artikel döner

Türkçede «bir» sıfatla geri geldiği gibi Almandada da artikel sıfatla geri gelir: «iyi **bir** doktor» = **eine** gute Ärztin.

Türkçede olmayan tek şey cinsiyet. Gerçi eskiden vardı: Osmanlıcada «muallim» erkek öğretmen, «muallime» kadın öğretmendi; «memur» ve «memure» de öyle.

Türkçe bu ayrımı bıraktı, Almanca bırakmadı.

✓ Ich arbeite **als** Koch.

Aşçı olarak çalışıyorum. → «olarak» = als

✗ Ich arbeite **wie** Koch.

wie «gibi» demek: «aşçı gibi çalışıyorum» oldu.

Bölüm 03

02:20

Tablo: 25 meslek, erkek ve kadın hâli

Meslekler üç grupta. Gruplar konuya göre değil, kadın hâlinin nasıl kurulduğuna göre ayrıldı: ezberlerken kuralı da birlikte görürsün.

Grup 1 • Düz -in. Erkek hâline **-in** eklenir, başka hiçbir şey değişmez. Dükkân, servis ve sağlıkta sekiz meslek:

TÜRKÇE	ERKEK	KADIN
öğretmen	der Lehrer	die Lehrer in
satış elemanı	der Verkäufer	die Verkäufer in
garson	der Kellner	die Kellner in
kuaför	der Friseur	die Friseur in
fırıncı	der Bäcker	die Bäcker in
şoför	der Fahrer	die Fahrer in
polis	der Polizist	die Polizist in
hemşire , hasta bakıcı	der Krankenpfleger	die Krankenpfleger in

-in ile biten meslek adının artikeli her zaman **die**. Erkek hâlinin artikeli ne olursa olsun, kadın hâline geçince artikeli düşünmene gerek kalmaz.

Aynı grubun devamı: büro, teknik iş ve okul.

TÜRKÇE	ERKEK	KADIN
mühendis	der Ingenieur	die Ingenieurin
yazılımcı	der Programmierer	die Programmiererin
tamirci	der Mechaniker	die Mechanikerin
elektrikçi	der Elektriker	die Elektrikerin
mimar	der Architekt	die Architektin
gazeteci	der Journalist	die Journalistin
üniversite öğrencisi	der Student	die Studentin
okul öğrencisi	der Schüler	die Schülerin

Türkçede ikisi de «öğrenci», Almandada değil: **Student** üniversitede okur, **Schüler** ilkokul ya da lisede.

Grup 2 • Umlaut + -in. Kök ünlüsü noktalanır, sonra **-in** gelir. Beş meslek:

TÜRKÇE	ERKEK	KADIN	DEĞİŞEN
doktor	der Arzt	die Ärztin	a → ä
diş hekimi	der Zahnarzt	die Zahnärztin	a → ä
aşçı	der Koch	die Köchin	o → ö
avukat	der Anwalt	die Anwältin	a → ä
çiftçi	der Bauer	die Bäuerin	au → äu

Hangi kökün noktalanacağını söyleyen bir kural yok. Bu beşini ezberle; bu sayfadaki öbür meslekler kökü değiştirmeden **-in** alıyor.

Grup 3 • -mann → -frau. Burada **-in** yok: sondaki **-mann** (adam) düşer, yerine **-frau** (kadın) gelir. Dört meslek:

TÜRKÇE	ERKEK	KADIN
tüccar , ticaret elemanı	der Kaufmann	die Kauffrau
ev erkeği • ev hanımı	der Hausmann	die Hausfrau
hemşire (resmî ad)	der Pflegefachmann	die Pflegefachfrau
itfaiyeci	der Feuerwehrmann	die Feuerwehrfrau

Kaufmann'ın çoğulu da kendine özgü: **die Kaufleute** — hem erkekler hem karışık grup için.

✓ Sie ist Zahnärztin.

O diş hekimi. → kadın

✗ Sie ist Zahnarztin.

Umlaut unutuldu: a → ä, yani Zahnärztin.

REKLAM

728 × 90

Bölüm 04

04:00

Çoğul: -in her zaman -innen olur

Erkek meslek adlarının çoğulu birkaç ayrı desene dağılıyor. Kadın hâlinde iş kolay: **-in** ile biten her kelime çoğulda **-innen** olur, **n ikilenir**. Artikel çoğulda herkes için **die**.

TÜRKÇE	ERKEK ÇOĞUL	KADIN ÇOĞUL
öğretmenler	die Lehrer	die Lehrerinnen
doktorlar	die Ärzte	die Ärztinnen
aşçılar	die Köche	die Köchinnen
polisler	die Polizisten	die Polizistinnen
üniversite öğrencileri	die Studenten	die Studentinnen
tüccarlar	die Kaufleute	die Kauffrauen

Sağ sütunda tek desen var (-frau ise -frauen), sol sütunda dört: değişmeyen **Lehrer**, Umlaut + -e alan **Ärzte**, -en alan **Polizisten** ve kendine özgü **Kaufleute**. Erkek çoğulunu kelimeyle birlikte ezberle.

✓ **Die Verkäuferinnen** sind sehr freundlich.

Satış elemanları çok güler yüzlü. → hepsi kadın

✗ **Die Verkäuferinen** sind sehr freundlich.

Tek n kalmış: -in çoğulda -innen olur.

Bölüm 05

05:00

Yanlış yapılan üç yer

Kendini tanıtırken — sınavda da, iş görüşmesinde de — en sık duyulan üç hata. Üçü de tek cümlede düzelir:

✓ **Ich bin Fahrer und arbeite bei der Post.**

Şoförüm, Post'ta çalışıyorum.

TUZAK 01

«Ich bin ein Lehrer» – İngilizce alışkanlığı

✗ Ich bin ~~ein~~ Lehrer.

I am a teacher kalıbı Almancaya taşındı.

✓ Ich bin Lehrer.

Öğretmenim.

Artikel yalnız iki durumda geri gelir. Sıfat eklediğinde: **Er ist ein guter Lehrer.** Belli bir kişiyi gösterdiğinde: **Das ist die Lehrerin von Emma.** Yalnız mesleği söylüyorsan artikel yok.

TUZAK 02

Kadından söz ederken erkek hâli

✗ Meine Mutter ist ~~Arzt~~.

Belli bir kadından söz ediyorsun: kadın hâli gerekir.

✓ Meine Mutter ist **Ärztin**.

Annem doktor.

Türkçede «doktor» herkes için aynı olduğu için bu hata kulağına hiç batmaz. Bazı kadınlar resmî ortamda erkek hâlini kendisi için kullanır, ama sen **-in**'li biçimi seç: her durumda doğru.

TUZAK 03

Türkçedeki tek «-de», Almancada üç kelime

✗ Ich arbeite ~~in~~ Siemens.

Firma adının önünde **in** değil **bei** gelir.

✓ Ich arbeite **bei** Siemens.

Siemens'te çalışıyorum.

Türkçede hepsi «-de»: Siemens'te, hastanede, mutfakta. Almancada üç ayrı kelime var: meslek için **als** (artikelsiz), firma ya da kurum için **bei**, mekân için **in**. **bei** ve **in** burada Dativ ister: **bei der Post • in einem Hotel • im Krankenhaus.**

Sormak ve anlatmak: Was sind Sie von Beruf?

Mesleği sormanın iki yolu var. Resmî konuşmada **Was sind Sie von Beruf?**, arkadaş arasında **Was machst du beruflich?** İkisinin cevabı da aynı kalıplarla kurulur:

DURUM	ALMANCA	TÜRKÇE
soru • resmî	Was sind Sie von Beruf?	Mesleğiniz ne?
soru • samimi	Was machst du beruflich?	Ne iş yapıyorsun?
meslek	Ich bin Verkäuferin .	Satış elemanıyım .
... olarak	Ich arbeite als Fahrer .	Şoför olarak çalışıyorum .
firma	Ich arbeite bei Bosch .	Bosch'ta çalışıyorum .
mekân	Ich arbeite in einem Hotel .	Bir otelde çalışıyorum .
okul	Ich bin Schülerin . • Ich studiere Medizin .	Öğrenciyim . • Tıp okuyorum .
çalışmıyorum	Ich bin arbeitslos . • Ich bin Rentner .	İşsizim . • Emekliyim .

Okul ve üniversitede çalışan için **an** da çok duyulur: **Ich arbeite an einer Schule.** Öğretmenler genelde böyle söyler.

✓ **Was machst du beruflich?**

Ne iş yapıyorsun?

✓ **Ich bin Krankenpflegerin. Ich arbeite im Krankenhaus.**

Hemşireyim, hastanede çalışıyorum.

✓ **Und du? — Ich bin noch Student. Ich studiere Informatik.**

Ya sen? — Hâlâ öğrenciyim. Bilgisayar bilimi okuyorum.

studieren yalnız üniversite için. Okula gidiyorsan **Ich bin Schüler** ya da **Ich gehe zur Schule** dersin. Meslek eğitimi alıyorsan kalıp şu: **Ich mache eine Ausbildung zum**

Koch. • Ich mache eine Ausbildung zur Köchin.

× Ich ~~studiere~~ in der Schule.

studieren üniversite içindir. Okulda: Ich gehe zur Schule.

Bölüm 07

07:30

Kimsenin söylemediği kısım: ilandaki (m/w/d) ve -en alan meslekler

İş ilanlarında meslek adı çoğu zaman erkek hâlinde durur ama arkasında üç harf vardır: **Verkäufer (m/w/d) gesucht.** m erkek, w kadın, d öbür cinsiyetler demek. İlan herkese açık yazılmak zorunda; 2019'dan beri üçüncü harf de ekleniyor. Yani **Verkäufer (m/w/d)** kadın adaya da sesleniyor.

Yazıda karışık grubu anmanın birkaç yolunu göreceksin: **Lehrerinnen und Lehrer • Lehrer*innen • Lehrer:innen.** Konuşmada en güvenlisi ilki. A1'de bunları okuyunca tanıman yeter.

Asıl gizli tuzak şu: **der Polizist, der Student, der Journalist, der Architekt** zayıf çekimli eril isimler. Yalın hâl dışında hep -en alırlar: **Ich frage den Polizisten. • Ich helfe dem Studenten.** Kadın hâlinde bu ek yok: **Ich frage die Polizistin.**

✓ Ich frage den Polizisten.

Polise soruyorum.

× Ich frage den ~~Polizist~~.

Yalın hâl dışında -en şart: **den Polizisten.**

- **die Krankenschwester** (kadın hemşire) günlük dilde hâlâ çok duyulur, ama 2020'den beri resmî meslek adı **Pflegefachfrau** ve **Pflegefachmann**.
- **der Angestellte** («maaşlı çalışan») sıfattan gelir ve sıfat gibi çekilir: **Ich bin Angestellter. • Ich bin Angestellte.** Ayrıntısı [sıfattan isim](#) sayfasında.
- Meslek sorusuna yalnız iş unvanıyla değil, işin kendisiyle de cevap verilir: **Ich arbeite im Büro. • Ich arbeite in der Pflege.** Bu da tamamen doğal.

İPUÇLARI

Testten önce bunları bil

Konunun çekirdeği üç satırda, altında Türkçeden çevirirken en sık düşülen yerler.

01 Kadın hâli = -in

Çoğu meslekte erkek hâline **-in** eklenir. Bazılarında kök ünlüsü de noktalanır. -mann ile bitende **-frau** gelir.

der Lehrer → die Lehrerin • der Arzt → die Ärztin • der Kaufmann → die Kauffrau

02 Meslekte artikel yok

sein ve **werden** fiilinden sonra meslek çıplak durur. Sıfat gelince artikel geri döner.

Ich bin Lehrer. • Er ist ein guter Lehrer.

03 Çoğulda -innen

-in ile biten her kelime çoğulda **-innen** olur; n ikilenir.

die Lehrerin → die Lehrerinnen

04 als • bei • in

Meslek için **als**, firma için **bei**, mekân için **in**. Türkçede üçü de «-de» ya da «olarak».

Ich arbeite als Koch bei Siemens. • Ich arbeite in einem Hotel.

✗ ~~Ich bin ein Lehrer.~~

✓ **Ich bin Lehrer.**

Mesleği söylerken artikel kullanılmaz.

✗ ~~Meine Mutter ist Arzt.~~

✓ **Meine Mutter ist Ärztin.**

Belli bir kadın için kadın hâli: Umlaut + **-in**.

× ~~die Lehrerinnen~~

✓ die Lehrerinnen

Çoğulda n eklenir: **-innen**.

× ~~Ich arbeite in Siemens.~~

✓ Ich arbeite bei Siemens.

Firma adının önünde **bei** gelir.

Bölüm 08 DİZ

Cümleyi kendin diz

Kelimelere dokun, doğru sırayla yerleştir. Almancanın en zor kısmı burası — ve seçenek şıkkı yok, cümleyi **sen** kuruyorsun.

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

KELİMELERE DOKUN

Bölüm 08

08 : 40

Kendini dene

Cevaba dokun — neden öyle olduğunu birlikte görelim.

+4

Konuyu bitir: tam testi çöz

10 soru · süreli · sınav gibi · %60 ile konu biter

NOTLARIN

Bu konuya notun

Aklında kalsın istediğin kuralı, örneği ya da soruyu yaz. Kendiliğinden kaydedilir ve Panom'da toplanır.

Notun

Örneğin: -ung ile biten her isim die.

REKLAM

728 × 250

GENAU ALMANCA — KURAL DEĞİL, ANLAŞILMA ANI.
GENAU · ÜCRETSİZ ALMANCA KÜTÜPHANESİ